

Styre
Universitetsstyret

Arkivsaksnr.
26/51726
Saksnr.
49/26

Dokumentdato
09.06.2026
Møtedato
18.06.2026

Universitetets klimaregnskap 2025

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- [Styresak 109/19 Klimanøytralt UiB – ambisjoner og tiltak](#)
- [Styresak 48/24 Internrevisors halvårsrapport våren 2024](#)
- [Styresak 90/24 Ambisjoner for klimaarbeidet frem mot 2030](#)
- [Styresak 37/25 Universitetets klimaregnskap 2024](#)
- [Styresak 73/25 Revisjon av Masterplan for areal](#)

Saken gjelder

UiB har gjennom en årrekke arbeidet med å redusere sitt klimautslipp. Tiltak har vært fulgt opp gjennom en egen handlingsplan for klimaarbeidet og universitetets klimaregnskap er et sentralt verktøy i målingen av oppnådde resultater.

I denne saken presenteres universitetets klimaregnskap for 2025. Regnskapet vurderes opp mot universitetets målsettinger for klimaarbeidet som ble vedtatt høsten 2024 (styresak 90/24).

Deretter presenteres et forslag til ny handlingsplan for klimaarbeidet for perioden 2027 – 2030.

Forslag til vedtak

Universitetsstyret godkjenner universitetets klimaregnskap for 2025.

Tore Tungodden
universitetsdirektør

09.06.2026/Per Arne Foshaug/Steinar Vestad

Vedlegg
Handlingsplan for klima og miljøarbeidet
Klimaregnskap 2025

Universitetets klimaregnskap 2025

Bakgrunn

UiBs viktigste bidrag i arbeidet for en bærekraftig samfunnsutvikling er å frembringe ny kunnskap gjennom forskning og utdanning. Samtidig har UiB over lengre tid arbeidet systematisk med å redusere egne utslipp som har negativ påvirkning på klima. Det første helhetlige klimaregnskapet ble lagt frem i 2019 (klimaregnskap for 2018). I den forbindelse ble det også satt mål for det videre arbeidet. Målsettingen er senere vurdert av universitetets internrevisjon i 2024. På bakgrunn av denne gjennomgangen ble nye ambisjoner for klimaarbeidet vedtatt i 2024 (styresak 90/24).

I denne saken presenteres universitetets klimaregnskap for 2025. Regnskapet vurderes opp mot universitetets målsettinger for klimaarbeidet slik disse er omtalt i sak 90/24. I tillegg foreslås en handlingsplan for klimaarbeidet ved UiB for perioden 2027 – 2030.

Universitetsstyret inviteres til å drøfte ambisjoner og retning på dette arbeidet i tiden fremover.

UiBs klimaregnskap 2025

UiBs klimaregnskap er utarbeidet i henhold til [GHG - protokollen](#) (Greenhouse Gas Protocol), hvor utslipp er delt opp i tre «Scopes», basert på om de er direkte¹ eller indirekte, med hver sine underkategorier:

- Scope 1 omfatter direkte utslipp. Det vil si utslipp fra kilder som virksomheten selv kontrollerer. Dette inkluderer drivstoff fra egne kjøretøy, maskiner og lignende. I 2025 utgjorde direkte utslipp 9 prosent av UiBs totale utslipp.
- Scope 2 består av indirekte utslipp som knyttes til energien virksomheten kjøper, i form av elektrisitet, fjernvarme og lignende. I 2025 utgjorde utslipp fra kjøp av energi om lag 7 prosent av UiBs utslipp.
- Scope 3 dekker alle andre indirekte utslipp. Dette inkluderer utslipp knyttet til alle innkjøpte varer og tjenester utenom innkjøpt energi. Utslipp fra denne kategorien utgjorde 84 prosent av UiBs utslipp i 2025.

En oversikt over universitetets utslipp for perioden 2018 - 2025 er gitt i tabell 1. Klimaregnskapet for 2025 viser at UiB har et klimagassutslipp på totalt **47.336** tonn TCO₂ ekvivalenter² (tCO₂e), tilsvarende 11,8 tCO₂e per årsverk, eller 2,5 tCO₂e per student.

¹ Direkte utslipp skjer fra kilder virksomheten eier eller kontrollerer, for eksempel forbrenning av drivstoff i egne kjøretøy eller fyrkjeler. Indirekte utslipp oppstår utenfor virksomheten, men er en konsekvens av egen aktivitet, som ved kjøp av elektrisitet eller produksjon og transport av varer

² CO₂-ekvivalenter er en enhet som brukes i klimagassregnskap. Enheten tilsvarer den effekten en gitt mengde (som regel et tonn) CO₂ har på den globale oppvarmingen over en gitt periode (som regel 100 år).

Oversikten i tabell 1 viser vedvarende reduksjon i utslipp i perioden fra 2018. I forhold til 2024 var reduksjonen på vel 600 tCO₂e, som tilsvarer en nedgang på 1 prosent. Sammenliknet med 2018, som er basisår for UiBs klimamål, er reduksjonen på 20.000 tCO₂e, tilsvarende 30 prosent.

Tabell 1. Universitetets klimagassutslipp 2018 – 2025 (tall i tCO₂e)

Klimafotavtrykk UiB (tCO ₂ e)	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Scope 1 - Direkte utslipp	2 948	3 199	2 953	3 620	4 006	3 725	3 239	4 056
Forbrenning (egne kjøretøy)	17	36	33	20	32	32	33	35
Direkte utslipp utenom forbrenning	176	381	262	119	76	126	32	157
Forskningsfartøy	2 755	2 782	2 658	3 481	3 898	3 567	3 174	3 864
Scope 2 - Indirekte utslipp fra kjøp av energi	4 525	4 415	3 769	4 211	3 951	4 373	3 904	3 407
Strømforbruk	782	771	682	699	662	645	591	603
Fjernvarmeforbruk	3 743	3 644	3 087	3 512	3 289	3 728	3 313	2 803
Scope 3 - Andre indirekte utslipp	60 120	57 451	52 901	45 058	47 479	42 378	40 740	39 873
Innkjøp av varer og tjenester	49 306	46 736	47 823	40 507	39 005	33 320	31 558	31 364
Avfallshåndtering	313	324	190	203	289	257	192	216
Ansattes reiser	5 587	5 894	1 215	1 270	4 710	4 333	4 340	3 904
Utvexlingsreiser fra UiB	2 082	2 013	768	276	1 061	1 983	2 324	2 272
Utvexlingsreiser til UiB	1 537	1 455	940	700	1 014	1 231	1 394	1 319
Toårig internasjonalt masterprogram	683	401	269	351	801	641	363	512
Reiser til og fra arbeidsplass	255	263	947	949	329	338	290	222
Reiser til og fra studieplass	357	365	749	802	270	275	279	63
SUM klimafotavtrykk (tCO₂e)	67 593	65 065	59 623	52 889	55 436	50 476	47 883	47 336
Endring fra 2018		-4 %	-12 %	-22 %	-18 %	-25 %	-29 %	-30 %
Utslipp per årverk	17,1	16,0	14,3	12,5	13,1	11,9	11,5	11,8
Utslipp per student	3,9	3,6	3,2	2,7	2,9	2,7	2,5	2,5

Scope 1.

De direkte klimagassutslippene i Scope 1 var totalt 4 057 tCO₂e i 2025. Dette er en stor økning fra det som er rapportert tidligere og skyldes at utslipp fra forskningsfartøyene i år rapporteres under Scope 1. Tidligere har disse utslippene blitt rapportert under Scope 3, men etter ny anbefaling fra Asplan Viak skal utslipp fra innkjøp av drivstoff som selskapet selv står for, ligge under Scope 1 for forbrenning.

Scope 2

Scope 2 omfatter utslipp fra elektrisitet og fjernvarme. For begge disse energibærerne er det omdiskutert hvor store utslipp som skal beregnes per kilowatt-time, og det kan skille svært mye mellom resultatene fra ulike forutsetninger. Basert på forutsetningene om lokalbaserte prinsipper for utslipp som ligger til grunn i GHG protokollen, var utslippet fra energi totalt på 3.407 tCO₂e i 2025. Av dette var 603 tCO₂e fra elektrisitet og 2.803 tCO₂e fra fjernvarme. Utslippene i 2025 var 500 tCO₂e lavere enn i 2024 og det laveste i perioden 2018 – 2025.

Scope 3

Den største delen av universitetets klimautslipp ligger i Scope 3. I 2025 utgjorde disse utslippene 39.873 tCO₂e. Det meste av dette er knyttet til den store samlekategorien «innkjøp av varer og tjenester», totalt vurdert til 31.364 tCO₂e. Utslippene er i hovedsak estimert basert på detaljert

informasjon om alle innkjøp som ble gjort i løpet av 2025. En detaljert oversikt er gitt i tabell 3 (side 6).

Utslippsfaktorene i regnskapet er basert på Asplan Viak sin [Klimakostmodell](#). I tråd med denne er det estimert en utslippsfaktor per kontoart i universitetets regnskap. Totalt utslipp fremkommer da ved å multiplisere utslippsfaktor med total omsetning per kontoart. En ulempe med metoden basert på økonomidata uten supplerende indikatorer – er at denne i stor grad kun skaper insentiver til å kutte kostnader og ikke klimagassutslipp. Deler av regnskapet, i hovedsak reiser, energi og avfall, er derfor basert på fysiske data (primærdata).

Ambisjonene i UiBs klimaarbeid

UiB har over lang tid arbeidet [systematisk](#) med å redusere utslipp som har negativ påvirkning på klima. Gjeldende ambisjoner i klimaarbeidet ble justert i oppfølgingen av internrevisjonen i 2024 og består av følgende målsetninger:

- Utslipp fra reiser skal halveres innen 2025 gjennom en årlig gjennomsnittlig reduksjon i CO₂ på 10 prosent.
- Energibruk skal reduseres med 30 prosent innen 2025.
- UiB skal jobbe systematisk med å redusere utslipp fra kjøp av varer og tjenester.
- Areal skal reduseres med 10 prosent innen 2030.

Målene er satt med 2018 som basisår.

Bruk av klimakvoter i klimaarbeidet

Våren 2024 gjennomførte Internrevisjonen et innsiktsarbeid som grunnlag for å videreutvikle universitetets tiltak innen klima slik at man kan arbeide enda mer effektivt med å planlegge og følge opp reduksjoner av klimagassutslipp. I gjennomgangen viste revisjonen til at de siste årene har vært et skifte i hva som regnes som beste praksis for arbeid med utslippsreduksjon.

Da UiBs klimamål ble satt i 2018 var det å bli “klimanøytral” regnet som god praksis innenfor ambisiøs klimaledelse. En slik prosess består av tre deler:

1. Føre klimaregnskap
2. Redusere utslipp gjennom ulike tiltak
3. Kompensere resterende utslipp gjennom kvotekjøp

Ettersom klimanøytralitet også kan nås gjennom kjøp av kvoter/ klimakreditter, kan denne tilnærmingen resultere i at mange organisasjoner ikke arbeider målrettet med å redusere utslipp. Samtidig ble det vist til at kvaliteten på slike kreditter har vært varierende, og selskaper har i mange tilfeller ikke fått det de har betalt for; dvs. at kredittene ikke har ført til faktisk reduksjon i

utslipp. Dette var også en medvirkende årsak til at UiB i 2024 avvirket sin praksis med kjøp av opprinnelsesgarantier for innkjøp av elektrisitet.

De siste årene har det vært en dreining i retning av å sette mål og jobbe systematisk med det en kan gjøre noe med. Dette for å få mest mulig reduksjon i reelle utslipp framfor å opprettholde målsettingen om klimanøytralitet. Dette var også en anbefaling i internrevisjonens rapport.

I det følgende gis en omtale av utviklingen innenfor delmålene, samt en vurdering av målsettingene i lys av resultatene i perioden 2018 - 2025.

Reiser

UiBs [reisepolicy](#), som ble vedtatt i november 2019 (sak 109/19), er et virkemiddel for å få et strukturert og mer bevisst forhold til reisevirksomheten internt ved institusjonen, både når det gjelder utslipp, antall reiser og mulighet for å frigjøre tid til annen aktivitet. Reisepolicyen legger i stor grad til rette for faglige reiser, og at ansatte selv kan bruke skjønn i vurderingene av hva som er hensiktsmessig reisemåte opp mot den faglige aktiviteten.

I tillegg til reiseomfang skal det legges til rette for mest mulig klimavennlige reiser, og alternativer til fly skal vurderes der dette er mulig.

Totalt var det foretatt 12 506 enkeltreiser i 2025, en nedgang på 32 prosent fra 2018. I sum tilsvarer dette en utslippsreduksjon på 41 prosent. UiB er dermed nær ved å oppfylle målsettingen om en utslippsreduksjon på 50 prosent i perioden 2018 - 2025.

Etter en økning i reiseaktiviteten fra 2022 til 2023 er aktiviteten noe redusert fra 2023 til 2025. De interkontinentale reisene utgjør en lavere andel av universitetets samlede reiser enn før pandemiårene, mens andelen er økt eller vært stabil for reiser innenfor kategoriene Norge, Norden og Europa. En oversikt er gitt i tabell 2.

Tabell 2. Antall flyreiser (en vei) og utslipp 2018 - 2025

Antall flyreiser (enkeltreiser)	2018	2019	2020*	2021*	2022	2023	2024	2025
Norge	8 766	7 871	2 370	3 016	7 868	7 310	6 774	5 894
Norden	1 745	1 585	293	316	1 196	1 238	1 358	1 226
Europa	5 663	6 117	1 061	1 004	3 520	4 768	4 634	4 206
Resten av verden	2 353	2 458	490	236	1 020	1 372	1 350	1 180
Sum reiser	18 526	18 030	4 214	4 572	13 604	14 688	14 116	12 506
Flyreiser per ansatt	4,7	4,4	1,0	1,1	3,2	3,5	3,4	3,1
Samlet utslipp	5 479	5 610	1 151	1 151	4 129	3 736	3 653	3 231
Utslipp per ansatt (tCO2e)	1,4	1,4	0,3	0,3	1,0	0,9	0,9	0,8

* Nedgang i 2020 og 2021 som følge av koronapandemien.

Selv om utslippene fra reiser i hovedsak er knyttet til flyreiser, er også grønne reisemåter til og fra jobb prioritert. Å tilrettelegge for å bruke sykkel har vært et viktig satsingsområde de siste årene, med en markant økning i antall trygge sykkelplasser på campus, samt forbedrede

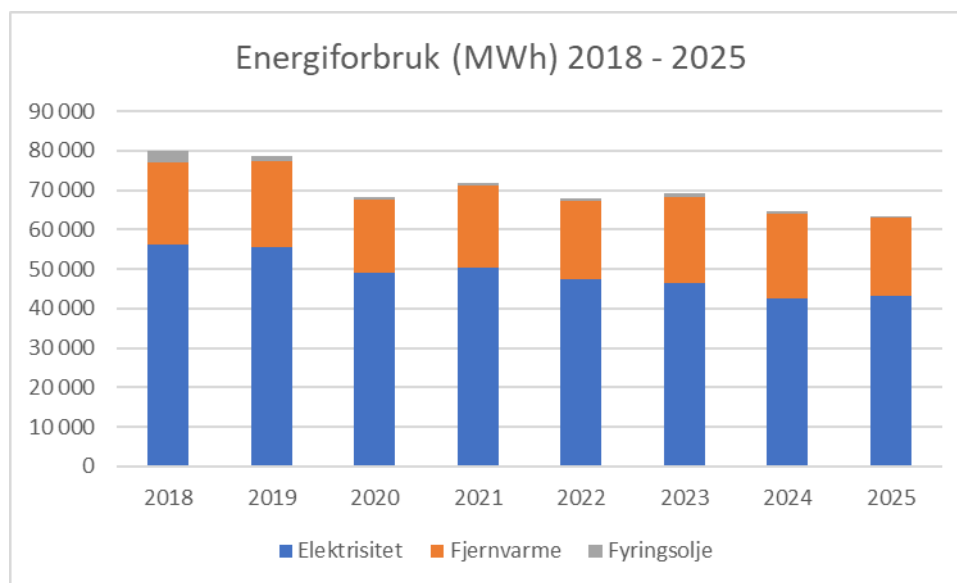
garderobefasiliteter. UiB ble for første gang sertifisert som [sykkelvennlig universitet](#) i 2021, og ble resertifisert i 2025.

UiBs reisevaneundersøkelse fra 2025 kan tyde på at arbeidet har gitt resultat. Undersøkelsen viser blant annet at bilbruken blant ansatte og studenter gått ned mens sykkel- og kollektivbruk har gått opp. Ifølge undersøkelsen er det nå kun ca. 13 - 14% av de ansatte som benytter bil til jobben. Når det gjelder sykkelbruken (sommerhalvåret) for ansatte har denne økt fra 23% i 2023 til 29% i 2025.

Energibruk

UiB har over flere år arbeidet målrettet med å ta ned energibruken ved universitetet og har gjennomført en rekke energireduserende tiltak med gode resultater. I 2025 ble det til sammen brukt energi tilsvarende 63,3 GWh. Dette er 2 prosent lavere enn i 2024 (64,8 GWh) og vel 21 prosent lavere enn i 2018. En oversikt for perioden 2018 – 2025 er gitt i figur 1.

Figur 1. Energibruk ved UiB 2018- 2025

Utviklingen viser at UiB ikke har nådd målsettingen om 30 prosent reduksjon i perioden 2018 - 2025. En sterk medvirkende årsak til dette har vært forsinkelser i etablering av varmepumper i Realfagbygget som utnytter sjøvann som går gjennom bygget. Denne ble først satt i drift i 2026 og forventes å redusere UiBs energibehov med vel 6 prosent. For øvrig må arbeidet med energieffektivisering i tiden framover ses i sammenheng med UiB større vedlikeholds- og byggeprosjekter, jf. omtale i universitetets [Masterplan for areal](#).

Bruk av kunstig intelligens, tungregning og generell bruk av digitale tjenester innebærer et vesentlig klimaavtrykk både i forhold til fysisk infrastruktur og direkte energiforbruk. UiB gjenbruker så godt som all energi i dataanleggene gjennom varmegjenvinning til fiskeforsøk og

oppvarming, og har svært lavt energiforbruk for kjøling grunnet bruk av sjøvann. Bruk av skytjenester inkludert generativ kunstig intelligens og tungregning har energimiks og CO2-utslipp tilsvarende strømforsyningen i de land der disse huses. Dette er energibruk som kommer i tillegg til energi som kjøpes av UiB.

Selv om dette ikke kommer fram i UiBs klimaregnskap som energiforbruk, har tiltak for reduksjon i unødvendig energikrevende visuelle løsninger, rydding, sletting og reduksjon av datamengder samt bevisstgjøring høy prioritet.

Utslipp fra varer og tjenester

Utslipp fra varer og tjenester utgjør en betydelig del av UiBs samlede klimapåvirkning. I 2025 utgjorde dette 30.271 tCO₂e mot 30.590 tCO₂e i 2024, en reduksjon på en prosent.

Tabell 3. Innkjøp av varer og tjenester

		Justert innkjøps volum	Utslipps faktor	Totalt utslipp 2018	Totalt utslipp 2019	Totalt utslipp 2020	Totalt utslipp 2021	Totalt utslipp 2022	Totalt utslipp 2023	Totalt utslipp 2024	Totalt utslipp 2025
39a	Investeringer - bygg	112	0,019	3 188	3 230	5 465	2 995	1 344	0	2 071	2 072
39b	Investeringer - utstyr og lisenser	148	0,026	7 765	6 060	7 921	5 137	5 503	3 107	3 038	3 833
43	Forbruk av innkjøpte varer og tjenester	76	0,013	314	299	231	369	293	260	1 959	1 017
59	Annen personalkostnad	24	0,008	114	135	106	170	268	208	205	204
61	Frakt og transport vedrørende salg og utdeling	7	0,013	7	9	5	121	126	163	105	95
63	Kostnader lokaler	421	0,011	6 052	5 546	6 172	5 838	5 593	5 034	4 990	4 535
64	Leie maskiner, inventar o.l.	102	0,018	378	513	339	2 170	2 329	1 884	1 515	1 871
65	Verktøy, inventar og driftsmateriale	125	0,027	8 541	7 144	8 208	6 742	4 681	4 220	3 749	3 410
66	Reparasjon og vedlikehold	174	0,020	4 933	3 689	3 305	4 841	4 671	4 992	2 219	3 546
67	Kjøp av konsulent tjenester og tjenester	276	0,011	5 292	7 466	7 400	4 985	5 124	4 316	3 351	3 015
68	Kontorrekvisita	213	0,019	3 930	5 335	3 169	4 373	5 712	5 263	4 604	4 104
69	Telefon, porto o.l.	9	0,012	173	197	290	188	176	125	131	107
70	Kostnad transportmidler	2	0,023	2 504	2 359	2 538	41	42	39	40	42
71	Kostnad og godtgjørelse for reise, diett o.l.	57	0,032	3 300	2 672	903	846	1 450	2 114	2 082	1 808
73	Salg, reklame og representasjon	10	0,013	189	131	65	33	73	59	94	126
74	Kontingent og gave	34	0,011	484	514	352	358	381	303	375	384
75	Forsikringspremie, garanti og service	0	0,004	3	3	2	2	3	3	1	1
76	Lisenser og patenter	0	0,008	300	119	135	0	0	0	1	1
77	Annen kostnad	86	0,001	573	342	395	261	97	88	60	99
	I alt	1 875	0,015	48 040	45 763	47 001	39 470	37 866	32 178	30 590	30 271

* Merk at endringene i artsgruppene 70 og 64 går i stor grad mot hverandre og skyldes ulik føring av fartøyskostnader mellom år.

I motsetning til energi, reiser og areal er klimaregnskapet for varer og tjenester i stor grad basert på økonomiske utslippsfaktorer. Dette gjør at effekten av endringer/tiltak ikke fanges opp i klimaregnskapet uten at 1) forbruk reduseres eller 2) endringer i økonomien gjør at utslippene fra sektoren som helhet går ned.

Dersom man ønsker å fange opp effekten av tiltak en gjør innenfor innkjøp av varer og tjenester må det måles på andre måter. Dette gjøres typisk ved å samle inn fysiske data, f.eks. mengder, i tillegg til data på klimafotavtrykk per enhet. Termen primærdata brukes ofte for slike data. De siste årene er det lagt ned mye arbeid i å beregne utslipp for spesifikke innkjøp og aktiviteter ved hjelp av fysiske data. Erfaringer viser imidlertid at de fleste bransjer i UiBs leverandørkjede er fortsatt ikke modne nok til å levere tilfredsstillende informasjon om utslipp, og det er i liten grad iverksatt

uniforme standarder som gjelder på tvers av bransjer. Dette gjør arbeidet med datafangst utfordrende, hvilket igjen begrenser informasjons- og beslutningsunderlaget når tiltak skal vurderes. Konsekvensen er at flere av UiBs tiltak for å redusere utslipp ikke synes i klimaregnskapet.

Arbeidet med reduksjon av utslipp er i 2025 rettet mot følgende tiltak, jf. UiBs tiltaksplan for anskaffelser (jf. styresak 20/26):

1. Redusert innkjøpsmengde.
2. Innkjøp skal vurderes ut fra kvalitet/ytelse, reparabilitet, gjenbruk, produksjons- og fraktutslipp.
3. Det skal fokuseres rundt få utvalgte områder og arbeides med leverandører med å fremskaffe livssyklusanalyser for varer UiBs skal kjøpe.
4. Det fokuseres på leverandørenes miljøsertifisering og bruk av miljøstandarder.

Møbler, IKT-utstyr og byggematerialer er områder med prioritet. Her er det også mulig å måle konkret framgang. På denne bakgrunn er det satt følgende målsettinger (jf. styresak 37/25):

1. Redusere CO2 utslipp på møbelområdet med 20 prosent.
 - a. Styringsparameter: CO2 utslipp ved bruktkjøp og ombruk av møbler sammenlignet med nykjøp.
2. Redusere kjøp av nye møbler med 20 prosent.
 - a. Styringsparameter: Totalkostnad ved kjøp av nye møbler.
3. Redusere kjøp av nye datamaskiner og mobiltelefoner med 10 prosent.
 - a. Styringsparameter: Totalkostnad for kjøp av nye datamaskiner og mobiltelefoner.

Innenfor møbelområdet er ombruksgraden betydelig. Antall ombrukte enheter gjennom UIB sin egen ombrukssentral økte fra 456 møbelenheter i 2024 til 929 møbelenheter i 2025. Målinger viser også at det totale CO2 utslippet fra nye møbler er redusert med 25 % fra 2024 til 2025. UiB deltar også i et regionalt initiativ for en felles regional ombrukssentral som nå er etablert.

I 2025 er det registrert at UIB har anskaffet om lag 1100 nye datamaskiner til en kostnad på vel 20 millioner kroner. Dette er på samme nivå som 2024, og målsettingen om reduksjon er ikke oppnådd. Antall nye mobiltelefoner er imidlertid redusert med om lag 25 prosent, noe som er langt over målsettingen.

Når det gjelder bygge- og rehabiliteringsprosjekt gjenstår fortsatt arbeid med å etablere systematikk for måling av ombruk av byggematerialer.

For å sikre bærekraftige innkjøp prioriterer UiB å øke andelen avtaleleverandører med sertifisert Miljøledelse ytterligere. I 2025 var 67 prosent av leverandørene UiB har rammeavtaler med miljøsertifiserte (165 leverandører). Tilsvarende tall i 2024 var 62 prosent (151 leverandører) og 57 prosent i 2023 (109 leverandører).

Aktivitetene handler ikke bare om gjennomføringer av anskaffelser isolert sett, men også hvordan man kan sikre gjennomgående tankesett i hele organisasjonen for hvordan man best kan ivareta bærekraft. Det er innført et e-læringskurs i kildesortering som har som mål å bidra til å redusere andelen restavfall som både er kostbar og miljøfiendtlig.

I 2025 startet også et pilotprosjekt på resirkulering av tørkepapir. Prosjektet omfatter fem bygg som til sammen dekker ca. 100.000m² (25% av arealet til UiB). Høsten 2025 ble det samlet inn 5,4 tonn tørkepapir, og prosjektet er nå utvidet til flere bygg. Innsamlet materiale går ut av restavfallet, og går til produksjon av nytt tørkepapir.

UiBs [Klimafond](#) skal finansiere tiltak som skal engasjere ansatte og studenter i arbeidet med å redusere universitetets klimafotavtrykk. I 2025 har fondet blant annet lagt til rette for at to laboratorier ved Michael Sars-senteret ble sertifisert som [My Green Lab](#) i 2025.

Areal

I tråd med Masterplanen for areal og de langsiktige økonomiscenariene, arbeides det systematisk med å sikre god arealutnyttelse, vesentlig lavere netto energibruk og en stadig økende lokal, fornybar energiproduksjon. Redusert areal forventes å gi redusert utslipp som følge av sparte kostnader til forvaltning, drift og vedlikehold.

Oversikten i tabell 4 viser likevel liten endring i universitetets samlede areal fram mot 2024. Aktivitetsvekst i perioden har imidlertid gitt noe redusert tilgjengelig areal per ansatt og per student. UiB er imidlertid et stykke unna målsettingen om 10 prosent reduksjon i perioden 2018 – 2030. Fra 2024 til 2025 har det også vært en økning i UiBs areal slik det framkommer i tabell 4 nedenfor. Årsaken til denne veksten er at datagrunnlaget er justert for arealer knyttet til Vestlandslegen som tidligere ikke ble omtalt som del av UiBs arealer.

Tabell 4. Oversikt over universitets arealer, totalt og per student og ansatt

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Arealer der det betales leie til andre organisasjoner	88 555	91 048	106 402	108 964	109 793	102 569	97 625	90 513
Arealer der det betales leie til Statsbygg	14 932	14 932	14 932	14 932	14 932	14 932	14 932	14 932
Arealer der det ikke betales leie	293 232	281 414	275 851	278 704	273 918	273 036	273 027	283 112
Sum	396 719	387 394	397 185	402 600	398 643	390 537	385 584	388 557
Areal per student	23	22	21	20	21	21	20	20
Areal per tilsatt	101	95	96	96	94	92	93	97

En viktig forutsetning for at UiB skal kunne nå målsettingen om 10 prosent arealreduksjon er at eldre, lite formålstjenlige bygg erstattes av mer arealeffektive bygg. Denne dreiningen er avhengig av UiBs større byggeprosjekter slik disse er omtalt i Masterplanen for areal. Gjennomføring av disse er tidkrevende, og deler av prosjektene er avhengig av ekstern finansiering. Dette gjelder for eksempel [UiB Realfaghøyden](#), der blant annet rehabiliteringen av Realfagbygget skal gi økt arealeffektivitet.

I universitetets budsjettmodell for 2026 ble det også vedtatt en egen insentivmodell for arealøkonomisering. I 2025 har det vært ført dialoger med fakulteter og avdelinger om muligheter for arealøkonomisering. Selv om ikke alle prosesser er ferdigstilt viser foreløpige resultater gode muligheter for at flere fakultet vil redusere sine areal i årene framover. I dette ligger også konkrete planer for avhending av bygg.

Innenfor utearealene som UiB forvalter finnes det viktige naturverdier, inkludert habitat for rødlistede arter, som universitetet skal ta vare på. For å sikre dette er det vedtatt retningslinjer for [Grønn campus](#), som skal bidra til å nå UiB sine klimamål gjennom klima og naturvennlig forvaltning. Et eget grønt utvalg er opprettet for å koordinere arbeidet.

Videre arbeid

Klimaregnskapet måler utviklingen i utslipp i ulike kategorier og gir grunnlag for hvordan UiB skal arbeide videre for å redusere utslipp, samt effekt av igangsatte tiltak. Regnskapet gir en oversikt over universitetets samlede utslipp og hvilke faktorer som bidrar mest til utslipp.

Som grunnlag for det videre arbeidet er det utarbeidet en handlingsplan for universitetets klimaarbeid 2027 - 2030 (vedlagt). Planen gir en oversikt over UiBs miljømål innen alle relevante områder, og ansvarliggjør aktuelle enheter. I tillegg til mål og hovedaktiviteter for hele perioden er det foreslått konkrete tiltak for 2027. Foreslåtte tiltak er kategorisert innenfor følgende områder:

- Miljøledelse og organisatorisk forankring.
- Kommunikasjon og kultur.
- Reiser og arrangement.
- Bygg og energi.
- Innkjøp, sirkularitet og avfall.
- Grønne uteområder.

Sentralt i UiBs miljø- og klimaarbeid står Styringsgruppen for klimaarbeid (SKU) ved UiB. SKU har følgende mandat:

- Følge opp UiB [Handlingsplan for klimaarbeidet](#) ved UiB og øvrig arbeid knyttet til klimaarbeid ved UiB.
- Fatte vedtak på saker utredet fra klimasekretariatet.
- Rapportere til Universitetsstyret årlig.

Gruppen har bred representasjon fra studenter og ansatte og god lederforankring i faglig og administrativ linje.

I 2026 ble UiB resertifisert som Miljøfyrtårn for perioden 2026 – 2029. UiB ble også tildelt prisen for [årets miljøfyrtårn for 2025](#). En forutsetning for å lykkes i arbeidet for en bærekraftig organisasjon er at både ansatte og studenter engasjeres i arbeidet. I arbeidet med ny handlingsplan er det derfor vektlagt å involvere bredt i organisasjonen både blant studenter og ansatte.

I handlingsplanen ligger det både tiltak som i seg selv kun gir mindre utslipp, men som kan bidra til adferdsendring hos ansatte og studenter og felles tiltak innenfor områder der muligheten for betydelige reduserte utslipp er størst.

Oppfølging av universitetets reisepolicy vil ha høy prioritet for å sikre et moderat reisevolum i tiden framover. Opprinnelig ambisjon om redusert aktivitet utløp i 2025, jf. omtale på side 5. Områdene oppfattes likevel som viktige for å redusere UiBs utslipp og det foreslås derfor at disse delmålene fortsetter med nye ambisjoner fram mot 2030. Konkret foreslås en ytterligere reduksjon i utslipp fra reiser på 20 prosent innen 2030. Det forutsettes at deler av reduksjonen vil bestå av lavere utslippsfaktorer som følge av forbedret teknologi og drivstoffløsninger.

Et tiltak for mer miljøvennlige reiser til og fra jobb/ studiested har vært arbeidet med å tilrettelegge for mer sykling. Det foreslås en videreføring av dette arbeidet også for perioden 2027 – 2030.

Innenfor eiendomsområdet skal det arbeides videre med standardising av prosessen for hvilke klima- og rapporteringskrav som gjelder for rehabilitering og nybygg samt stille økte krav til leverandører.

Byggeprosjektene vil gi betydelige utslipp i byggeperioden noe som gjøre det lite sannsynlig å redusere samlet utslipp innenfor dette området fram mot 2030. Det arbeides likevel med mange tiltak for å redusere klimaavtrykket i selve byggeprosjektet og bruken av bygget i dets levetid:

- Over tid antas det at utslippene reduseres gjennom rehabilitering av bygg framfor langvarig vedlikehold av en eldre bygningsmasse. I den sammenheng er det viktig å poengtere at de store byggeprosjektene, og spesielt UiB Realfaghøyden, er store gjenbruksprosjekt med rehabilitering av eksisterende bygningsmasse.
- Å benytte universitetets miljøprogram og oppfølgingsplan (MOP) som grunnlag for miljøstyring og dokumentasjon av prosjektets klimaavtrykk. På denne måten samles dokumentasjon på miljøtiltakene, og data fra prosjektets miljøprestasjon kan overføres til UiBs klimaregnskap.
- I alle byggeprosjekter skal det som en del av startfasen gjennomføres en kartlegging av potensialet for gjenbruk av materialer og øvrig inventar i bygget. For å sikre helhetlig planlegging av miljøtiltak er det utarbeidet en mal for miljøstyring. Størrelsen på prosjektets budsjett er avgjørende for omfanget av miljøstyring.

Effektiv bruk av arealer vil medføre at UiB kan redusere innleie, eller selge bygg som det ikke lenger vil være behov for.

Innenfor energi foreslås en reduksjon i energiforbruket på ytterligere 20 prosent for perioden 2025 - 2030, der deler av ambisjonen knyttets til arealfornyelse. For øvrig vil tiltak i hovedsak følge den langsiktige planen for å redusere energiforbruket som ble vedtatt av styret i 2020 (jf. styresak 102/20).

Innenfor innkjøp vil redusert forbruk alltid være det mest effektive tiltaket for å redusere utslipp. Hvordan universitetet innretter sin anskaffelsespraksis vil ha mye å si for hvor godt man kan lykkes. Strategien handler ikke bare om gjennomføringen av anskaffelser i seg selv, men også om å sikre et gjennomgående tankesett ved hele organisasjonen for hvordan UiB best kan ivareta bærekraft. Bærekraftige anskaffelser bidrar til å sikre godt omdømme og tillit til virksomhetens anskaffelsesvirksomhet. Dette innebærer også en ambisjon om redusert restavfallsmengde og økt grad av kildesortering.

Redusert forbruk vil også ha en direkte økonomisk besparelse. Møbler, IKT-utstyr og byggematerialer er områder med prioritet, og hvor det er mulig å måle konkret framgang. I tråd med universitetets forslås i tillegg følgende tiltak som skal bidra til økt bærekraft og reduserte utslipp.

1. Arbeide for sirkulære løsninger, redusert forbruk av varer og tjenester samt redusert avfall generert fra innkjøp.
2. Fremme bærekraftige leverandørkjeder.
3. Fremme bærekraftig anskaffelsespraksis i organisasjonen.
4. Kartlegge og utvikle mer målrettet og strukturert oppfølging innenfor utvalgte områder.
5. Etablere prinsipper for bærekraftige anskaffelser og revidere gjeldende retningslinjer for etisk handel.

Videre er det et mål å øke andelen avtaleleverandører med sertifisert Miljøledelse ytterligere.

Universitetets grønne uteområdes skal utvikles og driftes på en klimavennlig måte. Det skal utarbeides forvaltningsplaner for alle grønne uteområder. Blant annet skal bruk av sprøytemidler reduseres og andre miljø- og helseskadelige stoffer skal fases ut.

Universitetsdirektøren sine kommentarer

UiBs viktigste bidrag i arbeidet for en bærekraftig samfunnsutvikling er å fremskaffe ny kunnskap gjennom forskning og utdanning. Samtidig har UiB som organisasjon et høyt ambisjonsnivå for reduksjon av egne utslipp.

Klimaregnskapet for 2025 viser at UiB var nær måloppnåelse for 2025 innenfor reiser og energi. Områdene oppfattes fortsatt som viktige og det foreslås nye målsettinger fram mot 2030.

Universitetets masterplan for areal legger til grunn at energiforbruket skal reduseres og at alle byggeprosjekter skal tilfredsstille nasjonale miljøkrav. Masterplanen innebærer også økt oppmerksomhet på arealøkonomisering, med salg av bygg som virkemiddel. I hvilken grad UiB vil nå målsettingen om arealreduksjon vil imidlertid avhenge av framdrift i universitetets store byggeprosjekter. Styret får seg forelagt en egen sak om status for de viktigste byggeprosjektene i septembermøtet.

Innenfor kategorien «utslipp fra varer og tjenester» er UiB et stykke unna målsettingen om utgiftsreduksjoner. Samtidig er det måleproblemer knyttet til leverandørdata for dette utslippsområdet. I tråd med innkjøpsstrategien fra 2025 legges det opp til nye tiltak som vil bidra til at universitetets innkjøp blir mer bærekraftige.

I perioden fra 2019 da UiB satt seg mål og delmål for klimaarbeidet til i dag, har det vært en utvikling i hva som anbefales som mål og tiltak. UiB skal opprettholde et høyt ambisjonsnivå, men bør i målsettingene skille mellom direkte og indirekte utslipp og sette konkrete mål og rette tiltak inn mot områder som kan måles. Samtidig som det er grunnleggende å prøve å redusere forbruk.

Klimaarbeidet i organisasjonen vil også ha en viktig positiv tilleggsdimensjon med hensyn til ressursbruk. Mange tiltak handler om å redusere areal og forbruk, og forlenge levetid på utstyr. Det ligger derfor også en klar økonomisk gevinst for UiB i å bli en mer bærekraftig organisasjon og på denne måten frigjøre ressurser til kjernevirksomheten.

09.06.2026/Per Arne Foshaug/Steinar Vestad

Vedlegg:

Handlingsplan for klima- og miljøarbeidet ved UiB 2027-2030 og tiltaksplan for klima- og miljøarbeidet ved UiB 2027

A: Innsatsområde: Miljøledelse og organisatorisk forankring			
Delmål	Hovedaktiviteter handlingsplan 2027 - 2030	Tiltaksplan 2027	Ansvarlig
Delmål 1: Måle og synliggjøre UiBs klima- og miljøpåvirkning	Utarbeide årlige klimaregnskap og tiltaksplaner som behandles av Universitetsstyret.	Utarbeide indikatorsett for å måle UiBs miljø- og klimapåvirkning.	U-ledelsen, SKU
Delmål 2: Integrere arbeid med ytre miljø i HMS-arbeidet	Fakultet og avdelinger utarbeider årlige handlingsplaner med mål og tiltak. Kartlegge at arbeid med ytre miljø er en del av HMS-arbeidet ved alle enheter, i tråd med internkontrollforskriften.	Utarbeide rapportmaler for årlige klimaregnskap for fakulteter og avdelinger. Utarbeide rutiner som enhetene kan bruke i HMS-arbeidet.	HR, SKU, ledelse på alle nivå
Delmål 3: Sikre opplæring i klima- og miljø	Integrere klima og miljø i lederopplæring, opplæring av verneombud, HMS-ansvarlige og i informasjon til nyansatte.	Utarbeide materiell og verktøykasse for opplæring.	HR, SKU
Delmål 4: Samarbeid med andre institusjoner	Utvikle samarbeid om klima- og miljøtiltak med andre høyere utdanningsinstitusjoner, Vestland fylkeskommune, Bergen kommune, Helse Bergen, Sammen, studentorganisasjoner o.a.	Vurdere og igangsette samarbeid med nye aktører. Samarbeide med andre institusjoner om plastavtale.	SKU, EIA, ØKA

B: Innsatsområde: Kommunikasjon og kultur			
Delmål	Hovedaktiviteter handlingsplan 2027 - 2030	Tiltaksplan 2027	Ansvarlig
Delmål 1: Økt kunnskap om miljø- og klimaarbeidet	Kommunisere fakta og måloppnåelse i miljø- og klimaarbeidet.	Revidere kommunikasjonsstrategi og utarbeide kommunikasjonsplan.	SKU

blant studenter og ansatte ved UiB		Økt synliggjøring av klimafondet blant studenter og ansatte. Publisere klimaregnskap og holde nettsider oppdatert med relevant informasjon. Samle og formidle eksisterende kunnskap om klima- og miljøeffekter knyttet til bruk av generativ kunstig intelligens (KI) til studenter og ansatte.	
Delmål 2: Bidra til økt engasjement rundt miljø- og klimaarbeidet blant studenter og ansatte	Gjennomføre holdningsskapende kampanjer og aktiviteter på institusjons-, fakultets- og avdelingsnivå.	Gjennomføre kildesorteringskampanje for studenter og ansatte i henhold til innsatsområde E, delmål 4. Gjennomføre plastryddeaksjon for studenter og ansatte i forbindelse med den nasjonale Strandryddeuka. Arrangere posterutstilling og debatt på Klimafestivalen eller andre relevante arrangement, der mottakere av grønn master stipend presenterer sine prosjekter. Utrede om UiB skal delta i det internasjonale initiativet for etablering av	SKU, SA, HR

		«grønne kontorer», som en fysisk møteplass for studenter og ansatte.	
--	--	--	--

C: Innsatsområde: Reiser og arrangementer			
Delmål	Hovedaktiviteter handlingsplan 2027 - 2030	Tiltaksplan 2027	Ansvarlig
Delmål 1: Redusere CO2-utslipp fra ansattes jobbreiser med 20 % innen 2030 (basisår 2025)	Følge opp vedtatt reisepolicy ved å oppfordre og motivere alle ved UiB til å vurdere sin reisevirksomhet.	Revidere gjeldende reisepolicy. Rapportere kvartalsvis reiseaktivitet på fakultet/avd.nivå.	U-ledelsen, SKU
Delmål 2: Øke andel grønne og aktive reiser til og fra campus for studenter og ansatte	Gjennomføre reisevaneundersøkelser blant studenter og ansatte. Tilrettelegge for og oppmuntre til flere aktive, kollektive og fossilfrie reiser, der det er mulig.	Etablere trygg sykkelparkering i Thm.gate 55. Dekke deltakeravgift for studenter og ansatte i Sykle til jobben kampanjen og arrangere gratis sykkelverksted på vårsemesteret.	SKU, EIA
Delmål 3: Redusere klima- og miljøavtrykket på UiB-arrangementer	Gjennomføre UiB-arrangementer som kortreiste arrangementer med lavt klima- og miljøavtrykk.	Utarbeide veiledning for grønne arrangementer ved UiB. Arbeide for at vegetarmat skal velges i størst mulig grad.	U-ledelsen, ledelse på alle nivå, SKU
Delmål 4: Redusere klima- og miljøavtrykket fra maskinpark og kjøretøy	Arbeide for at fossilfrie alternativ velges ved utskifting av maskinpark. Arbeide for at dele-abonnement og eller sambruk av eksisterende kjøretøy etterstrebes ved utskifting av kjøretøy.	Kartlegge bruk av kjøretøy ved UiB og foreslå løsninger for sambruk og dele-abonnement.	EIA, IT, Fak, UB, UM

D: Innsatsområde: Bygg og energi			
Delmål	Hovedaktiviteter handlingsplan 2027 - 2030	Tiltaksplan 2027	Ansvarlig

Delmål 1: Redusere energiforbruket med 20 prosent innen 2030 (basisår 2025)	Gjennomføre energieffektiviseringstiltak innen varme, ventilasjon og styringssystem. Øke andel lokalprodusert energi, og prioritere energi med lav utslippsfaktor.	Skifte ut eldre kjølemaskiner med varmepumper. Bytte ut eldre ventilasjonsanlegg med systemer med høy virkningsgrad.	EIA
Delmål 2: Areal skal reduseres med 10 prosent innen 2040 (basisår 2018)	Videreføre prosesser for arealeffektivisering i samsvar med universitets Masterplan for areal. Krav til arealeffektivisering skal gjennomføres i all arealforvaltning og i alle byggeprosjekter.	Sikre arealeffektivisering i UiBs byggeprosjekter. Kartlegge og gjennomføre mulige effektiviseringsprosjekter ved fakultetene.	Fak, UB, UM, EIA
Delmål 3: Mer miljø- og klimavennlig bygningsmasse	Nye byggeprosjekter skal planlegges og gjennomføres med tydelige miljøambisjoner, med fokus på energieffektivitet, materialvalg med lavt klimaavtrykk og god ressursutnyttelse. Rehabiliterings- og ombyggingsprosjekter skal gjennomføres med vekt på bevaring, ombruk av materialer og reduksjon av klimagassutslipp der dette er praktisk og økonomisk gjennomførbart. Prosjekter skal det benyttes miljøoppfølgingsplaner (MOP) som grunnlag for miljøstyring og dokumentasjon av klima- og miljøpåvirkning.	Utarbeide prosjekt tilpasset miljøoppfølgingsplan (MOP). Gjennomføre gjenbruksvurderinger i rehabiliterings- og ombyggingsprosjekter i tidlig fase i alle prosjekter. Dokumentere enkle nøkkelindikatorer for klima- og miljøpåvirkning i prosjekter (f.eks. energibruk og ombruk)	EIA

E: Innsatsområde: Innkjøp, sirkularitet og avfall			
Delmål	Hovedaktiviteter handlingsplan 2027 - 2030	Tiltaksplan 2027	Ansvarlig
Delmål 1: Bygge kompetanse og praksis som fremmer klima- og	Utvikle og gjennomføre målrettede kompetanse- og informasjonstiltak for ansatte med roller innen innkjøp	Utarbeide informasjons- og veiledningsmaterieell som synliggjør hvilke klima- og miljøvennlige valg som er	ØKA

miljøvennlige innkjøps- og forbruksvaner ved UiB	og forbruk, med vekt på klima- og miljøhensyn. Videreutvikle rutiner som understøtter klima- og miljøhensyn i innkjøp og forbruk. Videre oppfølging av avtalelojalitet knyttet til klima- og miljøvennlige valg innenfor inngåtte innkjøpsavtaler.	tilgjengelige i UiBs inngåtte innkjøpsavtaler, og hvordan disse skal brukes av behovshavere og innkjøpere. Etablere rutiner og/eller sjekklister som sikrer at klima- og miljøhensyn, inkludert behovsvurdering, vurderes systematisk ved innkjøp. Etablere rutiner for å styrke lojaliteten til inngåtte innkjøpsavtaler for å sikre bærekraftige og standardiserte innkjøpsvalg.	
Delmål 2: Styrke eksisterende og utvikle nye sirkulære løsninger som kan redusere behovet for nyinnkjøp	Videreutvikle og forbedre eksisterende sirkulære løsninger for ombruk, gjenbruk og deling. Vurdere potensial for utvikling og innføring av nye sirkulære løsninger og områder for ombruk, gjenbruk og deling. Redusere CO2 utslipp på møbelområdet, redusere kjøp av nye møbler, redusere forbruk av byggematerialer ved å øke ombruk og redusere kjøp av nye datamaskiner og mobiltelefoner i tråd med anskaffelsesstrategien.	Kartlegge eksisterende sirkulære løsninger og praksiser for ombruk, gjenbruk og øvrig ressursdeling. Utarbeide rutine som sikrer at ombruk av møbler, byggematerialer og IT-utstyr kartlegges og vurderes i tidlig fase av alle relevante prosjekter. Gjennomføre pilotprosjekt for deling og gjenbruk av IT-utstyr. Utarbeide retningslinjer for å oppnå økt levetid for IT-utstyr og begrense antall enheter per ansatt. Etablere rammeavtale for reparasjon av mobiltelefoner.	SKU, ØKA, EIA, IT
Delmål 3: Redusere restavfallsmengden med 20 prosent innen 2030 (basisår 2025)	Vurdere nye avtaler og videreutvikle eksisterende ordninger for retur, ombruk og materialgjenvinning. Utarbeide og følge opp rutiner for etterlevelse av sirkulære løsninger for ombruk, gjenbruk og deling.	Kreve at leverandører og produsenter leverer emballasje som er lett å resirkulere, og har lavest mulig volum. Øke andel samlebestillinger for å redusere volum av emballasje.	ØKA, EIA, Alle enheter

Delmål 4: Øke kildesorteringsgraden til 80 prosent	Innføre miljøstasjoner i alle bygg der dette er praktisk mulig, inkludert fellesarealer for studenter. Øke antall avfallsfraksjoner for kildesortering i avfallsrom. Aktivt arbeide med informasjon og holdningspåvirkning rettet mot både studenter og ansatte.	Gjennomføre holdningskampanjer blant studenter og ansatte. Utvide andel bygg som sirkulerer tørkepapir. Oppgradere sorteringsmuligheter i byggene/ utplassere flere og bedre sorteringsstasjoner. E-Læringskurs i sortering skal være obligatorisk og også en del av onboarding av nyansatte.	EIA
Delmål 5: Mer miljø- og klimavennlig laboratoriedrift	Utarbeide veiledning for grønn laboratoriedrift.	Gjennomføre pilotprosjekt for deling av laboratorieutstyr.	BHT, MED-fak, NT-fak

F: Innsatsområde: Grønne uteområder			
Delmål	Hovedaktiviteter handlingsplan 2027 - 2030	Tiltaksplan 2027	Ansvarlig
Delmål 1: UiB skal forvalte utendørsarealer på en måte som bevarer biologisk mangfold og forbedrer økologisk tilstand	Kartlegge nåtilstand og utarbeide naturregnskap for UiBs utearealer og takflater. Utarbeide skjøtelsesplaner for alle utearealer ved UiB.	Lage en digital oversikt over UiBs utearealer med oversikt over naturverdier og biologisk mangfold. Oppstart eksperiment med planting av eng og langgras for å kartlegge endring i biologisk mangfold. Kartlegge muligheter for urban dyrking på UiBs tak og uteområder.	Grønt utvalg, EIA, UM
Delmål 2: UiBs byggeprosjekter med uteområder skal være naturpositive, og alle nye bygg skal ha en andel biosolare tak	Utvikle rutiner som sikrer at hensyn til natur, naturgoder, og biologisk mangfold kommer inn i prosjektene i tidligste fase.	Utarbeide kravspesifikasjon for byggeprosjekter med utendørsarealer. Oppstart prosjekt grønt tak Chr.gt 12.	Grønt utvalg, EIA
Delmål 3: Spre kunnskap og skape engasjement om	Dokumentere endringer og tiltak som grunnlag for rapportering, forskning og formidling.	Opprette informasjonsskilt med QR-kode om hvordan	Grønt utvalg, EIA, KA, UM

biologisk mangfold blant studenter og ansatte		vi tilrettelegger for økt biologisk mangfold, rødlistede arter og verdifulle naturområder på de ulike campusområdene.	
---	--	---	--